

about the father of the appointed Hungarian consul in
Pittsburgh, Pa., who came to America, but never occupied
his newly created office.

Pánszláv agitátor volt-e Bazovszky?

Tisztelt Szerkesztő Ur:—

Régebben akartam a Géber cikkéhez hozzászólni, megmondom Önnek, hogy az öreg Bazovszky Lajos, igenis, világeletemben, mindig pánszláv agitátor volt! Mint losonci ügyvédnél, állandóan csak a copfos hegyei tótokat lehetett látni a háza előtt, amikor arra eljártam naponta az iskolába. A magyar hatóságoknak rengeteg bajuk volt miatta, a gyakori házkutatások napirenden voltak náluk. A csehek bejövetele előtt meglehetősen szerény keretek között éltek nagyszámu gyerekekkel; alkalmazottuk soha nem volt magyar szolgálo, csakis hegyi tótlány. Hazunban csak tót nyelven társalgot a familia és bizony általános volt a felzudulás, hogy Bazovszky ügyvéd vezette be Losoncra a cseheket "önvédelemből" mert félt a magyaroktól és ő lett az első zsupán a cseh uralom alatt.

Amikor már jól megszedte magát lakásukat egész palotává alakított. Később állítólag nem tudot megegyezni a csehekkel, és leköszönt a zsupánságról, de a feltünő hosszura növesztett és vállaig érő, lobogó haját, még akkor sem nyiratta le, mert így akarta szymbolizálni nagy tót vagy cseh elődeit.

Hogy hogyan lett a fiából mégis magyar konzul? Ez bizony nagyon érdekes, mert a Bazovszkyak izig-vérig szlávok. Édesanyja a Bazovszky gyerekeknek nagyon szerény asszonyka volt, mindig betegeskedő, a szüélésekből. Az öreg Bazovszky pedig Nógrád szennai tót családból származott és ha jól tudom, a falusi ko-

vácsnak volt a fia. Hatalmas szál férfi, szép ember, de remes nagy tót volt. A hivatalában nagyon szigorúan vette—a csehek bejövetele után—hogya bárki is magyarul merjen beszélni. Titkára Cserny volt, valamikor magyar tiszt, de ez is falta az embereket, ha magyar szókat keverték a tót beszéd közé. Így volt a nép szokva azelőtt és nem volt könnyű egyszerűen leszokni. Természetesen, most már existenciális kérdés, hogy a Bazovszkyak egyszerre nagy magyar hazafiak lettek, mert hová mehettek volna Losonci palotájukból, ha a csehekkel összekülböztek—mint ők mondják—nem menekülhettek ismét Prágába, így inkább magyarok lettek.

Nem szeretek a nyilvánosság előtt felszólalni, de nem bírtam szó nélkül megállni Géber védelmét, amikor én személyesen ismertem őket. Maga a táblabíró dicsekedte el nekem, hogy ő mindig előre figyelmeztette Lajost, mikor lesz házkutatás, nehogy a rendőrség emberei az ő jelenlétében, tényleg találjanak valamit, aminthogy találtak volna.

Losoney Margit

Bazovsky at F. Jehliovka's funeral Budapest
speaks in name of Slovaks living in
Hungary P. Lloyd 1939 Jan 8 (11)
morningblatt

